

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח).

בס"ד | גיליון 45
נצבים תשובה
וראש השנה
התשפ"א

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

מדה כנגד מדה - סיפור מגדולי ישראל

הרשיע כל ימיו – לא זכה לחזור בתשובה גם ברגע
האחרון

דברים ל' ב': "ושבת עד ה' אלקיך..."

"... וסיפר לי חד מרבנים שאביו הרב ז"ל הלך בשליחות, ובאחת הערים שנכנס היה כת בחורים כל ימינם אכילה ושתייה ומלאו תאוותם מכל מה שלבם חפץ, לא היה עבירה שהשליכו אחרי גיום, שכלם עשו לא נזורו אחור, והיו כופרים בכל מה שכתוב בתורה, ואין צריך לומר בתורה שבעל פה. וחלה אחד מהם למות, וכשנכנס בחוליו התחיל לצעוק בקול מר והיה אומר לעומדים אצלו, הצילו אותי מזה העומד לפני וחרב שלופה בידו לחתוך בשרי חתיכות חתיכות. גם ראו שעושים למי שעשה עבירה פלוני כאשר עשיתי אני עם חבירי עושים לו כך וכך שפטים. וכן היה מזכיר כל מה שעשה עם חביריו, והיה צועק מר ואוי ואבוי, ומחלה ומשטטה לפני כל הבא לבקרו, שעשיר היה ומרבים העם לבוא שיצילו אותו מהמשפטים שמורה לו המלאך המוות לעשות בו ולכל העושה כמותו.

ודברים כאלו רבים עד שהיו מרבים העם לבוא לראות בעיניהם כל מה שאמרו רז"ל שרואה הרשע בשעת מותו, והיו אנשים נשים וטף מהרהרים בתשובה. והיה בצעקה זו כמו ח' או ט' ימים ועד שאבי החולה קרא לחכמים והלכו אצלו ושאלו מה היה רואה, והיה מגיד להם שהיה רואה למלאך המוות לא כדמיון כי אם ראייה ודאית, ומראה לו המשפטים המעותדין לו ולחביריו, והיה עושה לו הכעסות גדולות, אמרו לו החכמים שיאמר 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד', ויתודה על חטאיו. והוא ענה חלילה לי מעשות זאת כדבריכם, משום שהשטן העומד כנגדו אומר לו שאם יאמר כן יעשה בו שפטים, ואם לא יאמר הוא יצילהו מצער חוליו, ואדרבה היה מחרף ומגדף כשהיו מפצירין אותו שיאמר שמע ישראל, והפצירו בו עד בוש ולא אבה לשמוע בקול מוריו. ויצאה נפשו באומר, איני אומר שמע ישראל, ונפנה והלך לחרפות. והחכמים פירשו מאצלו מיד שלא ידבק בלבושיהם מטומאתו עד כאן".

(שבט מוסר פרק כ"ז)

הקב"ה נותן כח ואפשרות לאדם לשוב בתשובה והוא חפץ שכן יעשו. אך מהרשעים שאינם שבים בתשובה ניטלת אפשרות זו, מדה כנגד מדה

דברים ל' י"ד: "כי תשמע בקול ה' אלקיך לשמר מצותיו וחקתיו הקתובה בספר התורה הזוה כי תשוב אל ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך: כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא נפלאה הוא ממך ולא רחקה הוא: לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אותה ונעשנה: ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אותה ונעשנה: כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשתה".

"... לאחר שהקב"ה מצפה לרשעים שיעשו תשובה ואינם עושין, אפילו הם רוצים באחרונה הוא נוטל את לבם שלא יעשו תשובה..."

(שמות רבה פרשה י"א אות א')

שיבת ה' לישראל בזכות התשובה

דברים ל' ב'-ג': "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוה היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך: ושב ה' אלקיך את שביתך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה".

פירוש: אם תשוב אל ה', ישוב ה' אליך וישיב אותך - מדה כנגד מדה.

הבדלה לרעה כנגד הבדלה מעמ"י

דברים כ"ט כ': "והבדילו ה' לרעה מפל שבטי ישראל ככל אלות הברית הקתובה בספר התורה הזוה".

והבדילו ה' לרעה: "מדה במדה, הקב"ה הבדיל לישראל משאר האומות שנאמר (ויקרא כ' ל'): ואבדיל אתכם מן העמים, וזה הבדיל עצמו מהם והלך לעבוד ע"ז, לכן והבדילו ה' לרעה".

(רבינו אפרים על התורה)

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.א). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.א).

2

בס"ד | גיליון 45
נצבים תשובה
וראש השנה
התשפ"א

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

מדה כנגד מדה בדף היומי

חומרת הזלזול ביום טוב שני של גלויות. התלמיד נהג חול ביו"ט שני, ומת במיתה משונה

ביצה דף ד: "... דשלחו מתם (שלחו מא"י לבבל) היהרו במנהג אבותיכם בידיכם (כלומר מנהג יו"ט שני) זמנין דגזרו המלכות גזירה ואתי לאקלול".

ביום של שלמה (חולין פרק ח' סימן נ"ג): "... וחלילה להקל, לעשות חול במקום שנוהגים רבים קודש, ואין לך חציפות ואפקירות גדולה מזו, וראוי לנדותו, שמזלזל ביום טוב שני, והרואים גם כן יבואו להקל, ויאמרו חול גמור הוא, ואין בו אלא מנהג אבותינו לחוד, ובסתור יחלוהו. ומעשה באחד מן התלמידים מארצנו שהלך לארץ ישראל, וקבע שם דירתו, ואחר כמה שנים בא בסחורה למדינתו, ודעתו היה לחזור, ונהג חול ביו"ט שני, וגערו בו, ושחק עליהם, ונפגרו במיתה משונה, ולא זכה לחזור לארץ ישראל".

פירוש: נראה לבאר המעשה הנזכר, שעל שנהג אותו התלמיד ביום קדוש מנהג חול, נמדד לו כמידתו, ועזבתו נשמתו הקדושה (שהיא חלק אלוך מלמעלה), ונהיה גופו חול (וממילא מת).

וכן, על שנהג בחו"ל מנהג ארץ ישראל (ולא היה לו לעשות כן), לא זכה לחזור לארץ ישראל.

בזכות קיום מנהגי אבותינו שגזרו עלינו לקיימם, יתבטלו גזירות רעות שנגזרו על ישראל

שם: "... והשתא דידיעין בקביעא דירחא (ועתה שאנו יודעים מתי יחול ר"ח על ידי חישוב המולדות) מאי טעמא עבדינן תרי יומי (מדוע עושים יומיים יו"ט)? משום דשלחו מתם (רבי אלעזר, מארץ ישראל שלח הוראה לבבל): הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם (לנהוג שני ימים טובים של גלויות למרות שהינכם בקיאים בחישוב המולדות), זמנין דגזרו שמדא ואתי לאקלול (היות ולעיתים גוזרת המלכות גזירות שמד שלא ללמוד תורה, וישכחו את חישובי "סוד העיבור", ובכל זאת ימשיכו לנהוג יום טוב אחד בלבד, יבוא הדבר לידי קלקול, שיאכלו חמץ בפסח, כי יחסר יום מחודש מלא, או יתווסף יום לחודש חסר, ולפיכך הורו חכמים לעשות שני ימים שבאחד מהם יחול המועד)".

בפתיחה לשו"ת חתן סופר מביא בשם האר"י הקדוש ז"ל לפרש מה שאמרו חז"ל "הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם זמנין דגזרו גזירה ואתי לאקלול", והיינו הזהרו לקיים מנהגים וסייגים וגדרים שגזרו אבותינו הראשונים, ואז אם ח"ו תגזור מלכות שמים רח"ל גזירה על שונאי ישראל, ימליצו אלה הרועים הנאמנים שאנו הולכים בדרכיהם ובמנהגיהם שיסודותם בהררי קודש, ויבטלו ויקלקלו גזירת מלכות שמים, ויגיבו ויתפללו בעדינו ותבטל הגזירה בזכותם (וכעין זה כתב גם בספר ייטב פנים על ראש השנה עמ' 24).

והיינו, שבזכות שנשמרים לקיים מנהגי אבותינו שגזרו עלינו לקיימם, יתבטלו גזירות רעות שנגזרו על ישראל.

(ע"פ משנת יוסף על אגדות הש"ס ביצה דף ד:)

יש לתקן אשר העווה לפני ה' מדה במדה טרם ישלם מדה במדה

דברים ל' ח': "ואתה תשוב ושמעת בקול ה' ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוץ היום".

"... יש לתקן אשר העווה לפני ה' מדה במדה טרם ישלם מדה במדה, ואמרו ז"ל, עשה חבילות של עוונות, יעשה חבילות של מצוות, ואף על גב דכתיב ולא יקח שוחד, ופירשו שוחד מצוה, היינו אחר תשובה, והמצוות הפך העוונות ממש, אם רוצה אדם למצוא חן בעיני ה' לא יכעוס, שנאמר: ונח מצא חן בעיני ה', ולא פירש למה, אלא בשמו, פירושו שהיה נח בדבורו ובמעשיו והילוכו, כדאיתא במדרש הנעלם לכן מצא חן ונ"ח - חד הוא".

(ספר חרדים, מצוות התלויות בארץ ישראל פרק ד')

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.) "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.)

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

הישן בר"ה – ישן מזלו

בש"ע (או"ח סי' תקפ"ג ס"ב): "וגם נוהגים שלא לישן ביום ראש השנה (ירושלמי), ומנהג נכון הוא". ובמשנה ברורה (שם ס"ק ט'): "שלא לישן וכו' - משום דאיתא בירושלמי מאן דדמיך בריש שתא דמיך מזליה".

"כשנשמע קול שופר נירא ונפרד מקולו ותרועתו שכן הוא מנהגו וטבעו, ועל כן נכנע מפני יוצרנו כמ"ש הכתוב (עמוס ג' ו') אם יתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו, וכ"כ הרמב"ם (תשובה פ"ג ה"ד) וז"ל אף על פי שתקיעת שופר גזרת הכתוב רמז יש בו עורו ישנים מתרדמתכם וחפשו מעשיכם וזכרו בוראכם וחזרו בתשובה כו'".

וזהו הטעם שאמרו בירושלמי דראש השנה מאן דדמיך בריש שתא דמיך מזליה. ומכאן נזהרים שלא לישן בראש השנה, והיינו שהוא מדה כנגד מדה, בהיות שכבר נתקע בשופר ביממא בראש השנה לאפוקי בלילא דמותר לישן, והיינו בהיות שעדיין לא נתקע מקודם וגם הלילה השניה הולכת אחר היום שלאחריו, ולכן באשר ששמע קול שופר שיעסוק בתשובה ולא יישן, והוא ישן ואינו מחירד לקום משנתו מאותו קול שופר לכן ג"כ דמיך מזליה.

ורצונו ע"ד שאמרו במסכת מועד קטן (דף כח.) אמר רבא בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא, לכן לו ג"כ דמיך מזליה, שאף שהמזל מחים ומעשך וחיי בני ומזוני תליא במזלא, מ"מ בהיות שהוא ישן בריש שתא אף ששמע קול שופר שהעיר אותו ואיננו משיגח בו וישן, לכן דמיך מזליה ג"כ מכל מדה כנגד מדה, שבמדה שאדם מודד מודדין לו".

(דרשות איתן האזרחי, דרוש לראש השנה)

מילוי תאוה - יוסיף תאוה

דברים כ"ט י"ח: "וְהָיָה בְשִׁמְעוֹ אֶת דְּבָרֵי הָאֱלֹהִים הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׁלוֹם יְהִי לִי כִּי בְּשִׁרְרוֹת לִבִּי אֶלֶף לְמַעַן סְפוֹת הַרְוֶה אֶת הַצְּמָאָה".

"... ופירוש למען ספות הרוה את הצמאה - להוסיף השבעה עם המתאוה, כי נפש שבעה תקרא רוה, כענין וריתי נפש הכהנים דשן ועמי את טובי ישבעו (ירמיה ל"א י"ג), והיתה נפשם כגן רוה (שם פסוק י"א), והמתאוה תקרא צמאה, צמאה לך נפשי (תהלים ס"ג ב'). והטעם, כי נפש האדם הרוה שאיננה מתאוה לדברים הרעים לה, כאשר תבוא בלבו קצת התאוה והוא ימלא תאוותו אז יוסיף בנפשו תאוה יתירה ותהיה צמאה מאד לדבר ההוא שאכל או שעשה יותר מבראשונה, ותתאוה עוד לדברים רעים שלא היתה מתאוה להם מתחילה.

כי המתאוה לזימת הנשים היפות, כשיהיה שטוף בזימתן תבואהו תאוה לבוא על הזכר ועל הבהמה, וכיוצא בזה בשאר התאוות, וכענין שהזכירו חכמים (סוכה דף נב:) משביעו רעב מרעיבו שבע. ולכך יאמר הכתוב בהולך בשרירות לבו, שהוא אם ימלא נפשו בתאוות השרירות והחזקות עליו אשר היא צמאה להם, יוסיף נפשו הרוה עם הצמאה, כי יתאוה ויצמא למה שהיה שבע ממנו וכאשר השביע נפשו בו. ולפי שהזכיר "שורש פורה" אמר בלשון הזה, כי יוסיף השורש הוא כפתו אשר היא רוה ורעננה עם הצמאה ותשובנה כולם צמאות".

(רמב"ן)

אם מחזיק את חבירו בחזקת צדיק, גם אותו יכתבו בספרי הצדיקים

"כי תצא מחנה על אויביך ונשמרת מכל דבר רע. הנראה לרמז בזה על יום ר"ה הבע"ל אשר מחנות הסט"א הם קמים על האדם ביום הדין כמ"ש ויבואו בני אלהים להתיצב על ה'. מלך וציבור מלך נכנס תחילה לדין. ר"ל מה שנוגע לכבוד הבורא ב"ה מלך מלכי המלכים הקב"ה, הוא הנכנס תחילה לבקש ולהתחנן עד"ז ומה שנוגע לצרכי עצמו בתוך עמי אנכי יושב. ועיקר ההכנה על יום הנורא הזה להיות אחווה וריעות בין בני ישראל כמ"ש בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה' לשון אחווה וריעות. וז"ש אז ירננו כל עצי היער לפני ה' כי בא לשפוט את הארץ. עצי היער רמז לעמי הארץ הם אילני סרק. גם המה בכלל ישראל יכונה כי לא יבצר מכל איש מבנ"י להיות לו איזה מעלה שלא נמצא בזולתו. וזה הרמז בפרשה שהתחלנו 'כי תצא מחנה על אויביך ונשמרת מכל דבר רע'. לבל ידבר ח"ו רע על חבירו ולא יראה כלל בחסרונו רק במעלות חבירו וז"ש מי האיש החפץ חיים לבקש בר"ה כתבנו בספר החיים. נצור לשונך מרע לבל ידבר על חבירו סור מרע ועשה טוב. וזהו הכנה ליום הדין להוציא משפטנו לאורה. כי אם האדם מחזיק את חבירו בחזקת צדיק אזי גם אותו יכתבו בספרי הצדיקים".

(תפארת שלמה, כי תצא)

כיצד נזכה בדין

... צריך א"כ להשתדל להרבות במצוות ומעשים טובים לקראת ר"ה ויום הכפורים. חשבתי על עצה פשוטה מאד, איך אפשר לזכות ביום הדין. כמובן, צריך לקיים את כל תרי"ג המצוות, אבל דבר אחד שקל מאד לקיים אותו, הוא פשוט... לברך יהודים! הרי הקב"ה מתנהג עם בריותיו במדה כנגד מדה (סנהדרין דף צ.) ממילא, מי שמברך יהודים, גם הוא עצמו מתברך מפי הקב"ה. חוץ מזה, הרי הקב"ה הבטיח לאברהם "וְאֶבְרָכָה מְבָרְכֶיךָ" (בראשית י"ב ג') כלומר, מי שמברך יהודי - הקב"ה מברכו. כשאנו מאחלים זה לזה "שנה טובה", "כתיבה וחתומה טובה" ושאר איחולים, בזה לבד אנו זוכים לברכות מפי הקב"ה. זה בזיל הזול. יש מצוות שעולות יותר כסף, יותר מאמץ, אדם לפעמים מוציא הרבה כסף לנסוע לתלמיד חכם או לאדמו"ר שיתן לו ברכה, וכאן, בזיל הזול אפשר לזכות לברכה מפי הקב"ה...".

(רבי אביגדר הלוי נבנצל שליט"א)

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.) "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.)

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

כל העושה דבר ומתחרט בו - מוחלין לו מיד. מחיקה כנגד חריטה

חגיגה דף ה.: "אמר רבי חנינא בר פפא: כל העושה דבר ומתחרט בו - מוחלין לו מיד, שנאמר: ולא יראוני, הא יראוני - מוחלין להם מיד".

פירוש: בדף על הדף (שם) כתב: "הרבי ר' העניך מאלכסנדר זי"ע אמר ש"מתחרט" אין הכוונה שיש לו חרטה על שעשה העבירה, כי בלאו הכי אחרי עשיית העבירה היא נמאסת בעיניו. אלא הפירוש הוא לשון "חרט" שנחרט בנפשו, שלא יעבור שוב על עבירה".

מחילת עוונות היא מחיקת הרושם שעשתה העבירה. ולפי שזה הלך וחרט בנפשו שלא לעבור עוד על העבירה. משמים ינהגו בו כמדתו, וכנגד מה שחרט להתרחק מן העבירה, ימחקו לו את העבירה.

ומדה כנגד מדה, כשם שהוא נמנע מלעבור עבירות נוספות ימחלו לו על העבירות שכבר עבר.

מדוע התוכחה היא עיקר כה גדול בתשובה

יחזקאל י"ח ל': "לכן איש כְּדַרְכּוֹ אֲשַׁפֵּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם ה' אֱלֹקִים שׁוֹבֵי וְהָשִׁיבוּ מִכָּל פְּשָׁעֵיכֶם וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם לִמְכַשׁוֹל עוֹן".

התוכחה הינה עיקר בתשובה (וראה שערי תשובה שער ראשון אות נ'), והנראה בזה שנאמר על ישראל שכולם ערבים זה בזה (שבועות דף לו.), והיינו ערבים ממש, שקשורים זה בזה כמו שלשלה, ואם אחד חוטא - גורם להכשיל ולמשוך אחרים. ולכן כששב, צריך להשיב אף את כל אלו שפשעו וחטאו בגלל חטאיו. וזהו "שובו והשיבו" גם אחרים בתשובה, וכל כך למה? - כי זה מפשעיהם!

(קול דודי עמוד רכ"ז)

"שובו" - אתם קודם, ובכח זה "השיבו" אחרים, "ולא יהיה לכם למכשול עון", שלא יוכלו להגיד לכם: טלו קורה מבין עיניכם (ב"ב דף טו.).

(חוזה דוד, יחזקאל)

רחמים או דין

דברים ל' ב': "וְשָׁבַת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל כָּל אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם אֹתָהּ וּבָנִיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ".

"ושבת עד ה' אלוקיך, ושבתי" אותיות 'תשוב', כלומר תשוב בעוד שהוא במדת רחמים (המצויינת בתיבת: ה'), ואם לאו - 'אלוקים' יכנס עמך במדת הדין".

(רבינו אפרים)

ג' כנגד ג'

דברים ל' ט"ז: "אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ לְלֶכֶת בְּדַרְכָּיו וּלְשַׁמֵּר מִצְוֹתָיו וְחֻקֵּי וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻיֵּית וְרִבִּית וּבְרַכָּה ה' אֱלֹקֶיךָ בְּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹתָהּ בָּא שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ".

"מִצְוֹתָיו וְחֻקֵּי וּמִשְׁפָּטָיו, הרי ג', וכנגדן 'חֻיֵּית וְרִבִּית וּבְרַכָּה' הרי ג', מדה במדה. אם תשמור ג' תזכה לג' עולמות, עולם הזה ועולם הבא וימות המשיח".

(רבינו אפרים)

הזכרת העקידה נחשבת לנו כעקידה

"אמר רבי אבהו: למה תוקעין בשופר של איל? אמר הקב"ה: תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני".

(ראש השנה דף טז.)

בלשון שהקב"ה מרחיק החוטאים בה מקרב את השבים

"גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה, שנאמר: 'שובה ישראל עד ה' אלוקיך', ונאמר: 'ולא שבתם עדי נאם ה'', ונאמר: 'אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב', כלומר אם תחזור בתשובה בי תדבק, התשובה מקרבת את הרחוקים, אמש היה זה שנאוי לפני המקום משוקץ ומרוחק ותועבה, והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד, וכן אתה מוצא **שבִּלְשׁוֹן הַהַקְבָּ"ה מְרַחֵק הַחוֹטְאִים, בַּה מְקַרְבֵּי אֶת הַשׁוֹבִים בֵּין יְחִיד בֵּין רַבִּים**, שנאמר: 'והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל-חי', ונאמר ביכניהו ברשעתו 'כתבו את האיש הזה עירי גבר לא יצלח בימיו, אם יהיה כניהו בן יהויקים מלך יהודה חותם על יד ימיני' וגו', וכיון ששב בגלותו נאמר בזרובבל בנו 'ביום ההוא נאם ה' צבקות אקחך זרובבל בן שאלתיאל עבדי נאם ה' ושמתיך כחותם".

(רמב"ם הלכות תשובה ז' הלכה ו')

לרפואה שלמה: בן ציון בן חיה

הנצחות, הקדשות ופרטים על הספרים 054-251-0336 קו אמריקאי: 646-340-5403

דוא"ל ap@torah24-7.com אתר <https://torah24-7.com/SEFORIM-HEBREW/>